

حکمروایی طراحی

تجربه کمیسیون معماری و محیط انسان ساخت (CABE)

متیو کرمونا

کلادیو د مگالاش

لوسی ناتاراجان

ترجمه هادی پندار

عضو هیئت علمی دانشگاه هنر

انتشار کتاب در نشست شماره ۲۵ مورخ ۱۳۹۹/۰۷/۲۰

شورای چاپ و نشر شهرداری تهران

به تصویب رسیده است.

سرشناسه	:	کارمونا، متیو، ۱۹۶۶ - م. Carmona, Matthew
عنوان و نام پدیدآور	:	حکمروایی طراحی (تجربه کمیسیون معماری و محیط انسان ساخت) / تألیف متیو کر مونا، کلادیو د مگالاش، لوسی ناتاراجان؛ ترجمه هادی پندار.
مشخصات نشر	:	تهران: شهرداری تهران، مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	:	۵۱۴ ص: مصور (رنگی)، جدول (رنگی)، نمودار (رنگی).
شابک	:	۵۰۰۰۰ ریال ۹-۶۱-۷۵۰۲-۶۲۲-۹۷۸.
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا
یادداشت	:	عنوان اصلی: Design governance : the CABE experiment, c 2017
یادداشت	:	واژه نامه.
یادداشت	:	کتابنامه: ص. [۴۶۷] - ۴۹۸.
یادداشت	:	نمایه.
موضوع	:	انگلستان، کمیسیون معماری و محیط مصنوع
موضوع	:	Great Britain. Commission for Architecture and the Built Environment
موضوع	:	معماری -- انگلستان -- طراحی
موضوع	:	Architectural design -- Great Britain
موضوع	:	شهرسازی -- انگلستان
موضوع	:	City planning -- Great Britain
شناسه افزوده	:	ماگالینیس، کلودیو د
شناسه افزوده	:	Magalhaes, Claudio de
شناسه افزوده	:	ناتاراجان، لوسی
شناسه افزوده	:	Natarajan, Lucy
شناسه افزوده	:	پندار، هادی ۱۳۸۹ - مترجم
شناسه افزوده	:	شهرداری تهران، مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران
شناسه افزوده	:	Tehran Municipality. Tehran Urban Planning and Research Center
رده بندی کنگره	:	NA ۹۱۸۵
رده بندی دیویی	:	۳۰۷/۱۲
شماره کتابشناسی ملی	:	۸۵۰۹۲۲۷
اطلاعات رکورد کتابشناسی	:	فیبا

مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران

حکمروایی طراحی (تجربه کمیسیون معماری و محیط انسان ساخت)
تألیف: متیو کر مونا، کلادیو د مگالاش، لوسی ناتاراجان
ترجمه: هادی پندار (عضو هیئت علمی دانشگاه هنر)
صفحه آرای و طراحی جلد: موسسه فرهنگی هنری نگاه نو تهران
نوبت چاپ: اول ۱۴۰۰
شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
بها: ۵۰۰۰۰ ریال
ناشر: انتشارات مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۰۲-۶۱-۹
کلیه حقوق چاپ برای ناشر محفوظ است.

نشانی: خیابان شریعتی، خیابان پل رومی، خیابان شهید اکبری، نبش خیابان آقابزرگی، شماره ۳۲
کدپستی: ۱۹۶۴۶۳۵۶۱۱ تلفن: ۲۲۳۹۲۰۸۲
info.rpc@tehran.ir rpc.tehran.ir

سخن نخست

مداخله در شهرها در مقیاس طراحی شهری را نمی‌توان امری کاملاً فنی دانست بلکه روابط اجتماعی-سیاسی و اقتصاد سیاسی فریبی واسطه‌ای در شکل‌گیری و بهره‌برداری از مکان دارد. در این چارچوب است که حکمروایی طراحی، به معنی ایجاد تعادل میان منافع کنشگران مختلف فضا در ایجاد و بهره‌برداری یک فضا موضوعی با اهمیت است. نگاهی بر تجربه سازوکار برنامه‌ریزی و مدیریت شهری ایران نشان از آن دارد که طراحی شهری، مقیاسی است که در این سازوکار نسبتاً نادیده گرفته شده است. در این سازوکار در میانه دو مقیاس طرح جامع و تفصیلی شهرها از یک سوی که تا سطح کاربری زمین و تراکم ساختمانی مداخله در فضا را روشن می‌کنند و از سوی دیگر مقیاس مقررات ملی ساختمان که حدود فنی ساخت بنا را تعیین می‌کنند، مقیاس طراحی شهری قرار می‌گیرد که فاقد متولی مشخص در کشور، شهرداری‌ها و برنامه و قوانین مقررات جامع است. به همین دلیل در شهرها، سازمان‌ها و واحدهای اجرایی مختلف مداخله در مقیاس طراحی شهری، حسب تصمیم‌های فردی و دغدغه‌های گروهی و به شکل جسته و گریخته انجام شده‌است که گاهی در تعارض با یکدیگر هم قرار می‌گیرند و در نهایت فرآورده، یعنی مکان ایجاد شده، لزوماً مورد استقبال و استفاده مردم قرار نمی‌گیرد یا اختلال‌های زیبایی‌شناختی و عملکردی و محیط‌زیستی در سیما و دید و منظر شهرها ایجاد می‌کنند. از سوی دیگر در عرصه دانشگاهی نیز در ایران به موضوع حکمروایی طراحی، در برابر موضوع‌های بیشتر فنی، به اندازه کافی پرداخته نشده است. با توجه به این امر که روند تکامل حکمروایی طراحی در نظام برنامه‌ریزی شهری ایران مستلزم توجه به رویکرد نهادی و تمهید همه

وجوه و حلقه‌های مفقوده در سطح ابزارهای رسمی و ابزارهای غیررسمی از سطح نظریه تا عمل طراحی شهری است، می‌توان با طراحی و خلق چارچوب‌هایی برای یکپارچه‌سازی مدیریت تصمیم‌گیری، هدایت و کاربست صحیح دستورالعمل‌های موجود در حوزه مدیریت شهری قدم برداشت تا انعکاس زندگی مردم را در طرح‌های بالادست شهری ارتقاء بخشید و بر اثرگذاری و مشروعیت آن افزود. به ویژه در مدیریت شهری و شهرداری‌ها وجود متولی مشخص و سازوکارهای هماهنگ در این مقیاس بیش از پیش ضروری به نظر می‌رسد. از همین رو مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران در راستای اهداف خود در انتشار دانش روزآمد، کتاب حاضر را منتشر کرده است و امید است بتواند دیدی جامع و در عین حال متفاوت از موضوع را در اختیار دست‌اندرکاران برنامه‌ریزی و مدیریت شهری قرار دهد و در ایجاد هماهنگی و هم‌افزایی دانشی موثر افتد. لازم است از مترجمان و هم‌بنظر آقایان بصیری و شفیع‌ی به دلیل در دستورکار قراردادن این‌گونه از کتاب‌ها برای انتشار کمال تشکر را به عمل آورم.

محمدحسین بوجانی

رئیس مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران

www.ketab.ir